

EUDR, Euroopa Liidu metsade raadamise määrus

Inglise keeles (12.06.2026 seisuga): [Regulation - 2023/1115 - EN - EUR-Lex](#)

Eesti keeles (12.06.2026 seisuga): [Määrus - 2023/1115 - EN - EUR-Lex](#)

Eestis vastutab EUDR-i poliitika ja koordineerimise eest Kliimaministeerium, ettevõtjate järelevalve ja praktiline rakendamine toimub Keskkonnaameti kaudu.

Fairtrade juhendab ja koolitab VKEsid tasuta läbi EL Life projekti FairTHRIVE 2025-2028

Väljavõte: Artikkel 2 **Mõisted (12.06.2026 seisuga)**

- 1) „**asjaomased saadused**“ – veised, kakao, kohv, õlipalm, kautšuk, soja ja puit;
- 2) „**asjaomased tooted**“ – I lisa loetletud tooted, mis sisaldavad asjaomast saadust või keda on asjaomase saadusega söödud või mille valmistamiseks on asjaomast saadust kasutatud;
- 3) „**raadamine**“ – metsa muutmine põllumajanduslikult kasutatavaks, olenemata sellest, kas see on inimtegevuse tagajärjel või mitte;
- 4) „**mets**“ – enam kui 0,5 hektari suurune maa-ala, millel on üle viie meetri kõrgused puud võrastiku liitusega üle 10 % või puud, mis suudavad kohapeal need näitajad saavutada, välja arvatud maa, mida peamiselt kasutatakse põllumajanduslikult või linnamaana;
- 5) „**põllumajanduslik kasutamine**“ – maa kasutamine põllumajanduseks, sealhulgas põllumajanduslikud istandikud, tootmisest kõrvalejätetud põllumajandusmaad ja kariloomade jaoks kasutatavat maad;
- 6) „**põllumajanduslik istandik**“ – maa, millel asuvad põllumajandusliku tootmise süsteemides olevad puistud, näiteks viljapuu-, õlipalmi-, oliiviistandused ja agrometsandussüsteemid, kus põllumajanduskultuure kasvatatakse puuvõrade all; siia kuuluvad kõik asjaomaste saaduste istandikud peale puidu; põllumajanduslikud istandikud jäetakse termini „mets“ määratlusest välja;
- 7) „**metsa degradeerumine**“ – metsasuse struktuurimuutused, mis seisnevad
 - a) põlismetsa või looduslikult uueneva metsa muutmises istandikuks või muuks metsamaaks, või
 - b) põlismetsa muutmises istutatud metsaks;
- 8) „**põlismets**“ – looduslike puuliike hõlmav looduslikult uuenenud mets, kus ei ole selgelt nähtavaid märke inimtegevusest ja kus ökoloogilised protsessid ei ole olulisel määral häiritud;
- 9) „**looduslikult uuenev mets**“ – mets, mis koosneb peamiselt loodusliku uuenumise teel kasvanud puudest; see hõlmab järgmist:
 - a) metsad, mille puhul ei ole võimalik eristada, kas need on istutatud või looduslikult uuenenud;
 - b) metsad, mis koosnevad nii looduslikult uuenenud looduslikest puuliikidest kui ka istutatud või külvatud puudest ning kus looduslikult uuenenud puud küpsusvanuses eeldatavasti moodustavad suurema osa kasvava metsa tagavarast;

c) algselt looduslikult uuenemise teel kasvanud puudest tekkinud madalmetsad) sisse toodud liikide looduslikult uuenenud puud;

10) „**istutatud mets**“ – mets, mis koosneb eelkõige istutatud ja/või tahtlikult külvatud puudest, mis küpsusvanuses eeldatavasti moodustavad rohkem kui 50 % kasvava metsa tagavarast; siia kuulub algselt istutatud või külvatud puudest tekkinud madalmets;

11) „**istandik**“ – intensiivselt majandatav istutatud mets, mis istutamise ajal ja puistu küpsusvanuses vastab kõigile järgmistele kriteeriumidele: üks või kaks puuliiki, sama puude vanus ja puude korrapärane paiknemine; see hõlmab lühikese raieringiga istandikke puidu, kiu ja energia saamiseks, kuid ei hõlma kaitse eesmärgil või ökosüsteemi taastamiseks istutatud metsa ega istutatud või külvatud metsa, mis puistu küpsusvanuses sarnaneb looduslikult uueneva metsaga;

12) „**muu metsamaa**“ – enam kui 0,5 hektari suurune maa-ala, mis ei ole liigitatud metsaks ja millel on üle viie meetri kõrgused puud võrastiku liitusega 5–10 % või puud, mis suudavad kohapeal nimetatud näitajad saavutada, või mille põõsastaimede, põõsaste ja puude kombineeritud katvus on üle 10 %, välja arvatud maa, mida peamiselt kasutatakse põllumajanduslikult või linnamaana;

13) „**raadamisvaba**“ –

a) asjaomased tooted sisaldavad, on söödetud või valmistatud kasutades asjaomaseid saadusi, mis on toodetud maa-alal, mida ei ole pärast 31. detsembrit 2020 raadatud, ja

b) asjaomaste toodete puhul, mis sisaldavad või mille valmistamiseks on kasutatud puitu, on puit pärast 31. detsembrit 2020 metsast varutud nii, et see ei põhjusta metsa degradeerumist;

14) „**toodetud**“ – kasvatatud, korjatud, varutud või viljeldud asjaomastel maatükkidel või veiste puhul ettevõttes, või maatükkidelt või ettevõtetest saadud;

15) „**ettevõtja**“ – füüsiline või juriidiline isik, kes äritegevuse käigus laseb asjaomased tooted turule või ekspordib neid, v.a tarneahela hilisema etapi ettevõtja;

15a) „**esmatootjast mikro- või väikeettevõtja**“ – ettevõtja, kes on füüsiline isik või vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL ([1](#)) artikli 3 lõike 1 ja lõike 2 esimese lõigu tähenduses mikroettevõtja või väikeettevõtja, olenemata tema õiguslikust vormist, kes asub riigis, mis on liigitatud kooskõlas käesoleva määruse artikliga 29 väikese riskiga riigiks, ning kes laseb äritegevuse käigus turule või ekspordib asjaomaseid tooteid, mida kõnealune ettevõtja on ise kasvatanud või viljelnud asjaomastel maatükkidel või on need sealt korjanud või varunud või on veiste puhul kasvatanud asjaomases ettevõttes, mis asub kõnealuses riigis; see hõlmab ettevõtjaid, kes ületavad direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõikes 1 ja lõike 2 esimeses lõigus sätestatud kolme kriteeriumi seast vähemalt kahte piirmäära, kuid kes suudavad tõendada, et see osa nende bilansimahust, netokäibest ja keskmisest töötajate arvust aruandeaasta jooksul, mis on seotud asjaomaste saaduste ja toodetega, ei ületa kõnealuse kolme kriteeriumi seast vähemalt kahte piirmäära;

15b) „**tarneahela hilisema etapi ettevõtja**“ – füüsiline või juriidiline isik, kes äritegevuse käigus laseb turule või ekspordib asjaomaseid tooteid, mille valmistamisel on kasutatud asjaomaseid tooteid, mis kõik on hõlmatud hoolsuskohustuse täitmise deklaratsiooni või lihtsustatud deklaratsiooniga;

16) „**turule laskmine**“ – asjaomase saaduse või toote esmakordne liidu turul kättesaadavaks tegemine;

- 17) „**kaupleja**“ – tarneahelas osalev isik, välja arvatud ettevõtja või tarneahela hilisema etapi ettevõtja, kes äritegevuse käigus teeb asjaomased tooted turul kättesaadavaks;
- 18) „**turul kättesaadavaks tegemine**“ – äritegevuse käigus asjaomase toote tasu eest või tasuta tarnimine liidu turule turustamiseks, tarbimiseks või kasutamiseks;
- 19) „**äritegevuse käigus**“ – töötlemise eesmärgil, äri- või mitteäriilistele tarbijatele turustamiseks, või ettevõtja, tarneahela hilisema etapi ettevõtja või kaupleja enda ettevõttes kasutamiseks;
- 20) „**isik**“ – füüsiline isik, juriidiline isik või isikute ühendus, mis ei ole juriidiline isik, kuid mille võime teha õigustoiminguid on tunnustatud liidu või liikmesriigi õiguse kohaselt;
- 21) „**liidus asuv isik**“ –
- a) füüsilise isiku puhul isik, kelle elukoht on liidus;
- b) juriidilise isiku või isikute ühenduse puhul isik, kelle registrijärgne asukoht, peakorter või püsiv tegevuskoht asub liidus;
- 22) „**volitatud esindaja**“ – liidus asuv füüsiline või juriidiline isik, kes on vastavalt artiklile 6 saanud ettevõtjalt kirjaliku volituse täita tema nimel kindlaksmääratud ülesandeid, mis on seotud ettevõtja käesolevast määrusest tulenevate kohustustega;
- 23) „**päritoluriik**“ – määruse (EL) nr 952/2013 artiklis 60 osutatud riik või territoorium;
- 24) „**tootjariik**“ – riik või territoorium, kus asjaomane saadus või toote tootmisel kasutatud asjaomane saadus või asjaomases tootes sisalduv asjaomane saadus on toodetud;
- 25) „**nõuetele mittevastavad tooted**“ – asjaomased tooted, mis ei vasta artiklile 3;
- 26) „**vähene risk**“ – asjaomaste saaduste ja toodete riskitase, kui kõnealused kaubad või tooted nende tootespetsiifilise kui ka üldise teabe täieliku hindamise põhjal ning vajaduse korral asjakohaste riskivähendamismeetmete kohaldamise tõttu ei tekita kahtlusi selles osas, et kõnealused saadused ja tooted ei vastaks artikli 3 punktidele a ja b;
- 27) „**maatükk**“ – tootjariigi seadustele vastav maa-ala ühest maaomandist, millel on piisavalt ühetaolised tingimused, et hinnata raadamise ja metsa degradeerumise üldist riski seoses kõnealusel maa-alal toodetud asjaomaste saadustega;
- 28) „**asukohatuvastus**“ – maatüki geograafiline asukoht, mida kirjeldatakse laius- ja pikkuskoordinaatidega, mis vastavad vähemalt ühele laius- ja ühele pikkuskraadipunktile ning mis on vähemalt kuus kümnendkohta pikad; enam kui nelja hektari suuruste muude asjaomaste saaduste kui veiste tootmiseks kasutatavate maatükkide puhul kasutatakse selle määramiseks hulknurki, piisavate laius- ja pikkuskraadipunktidega, et kirjeldada iga maatüki perimeetrit.
- 29) „**ettevõte**“ – ruumid, struktuur või loomade väljas pidamise korral keskkond või koht, kus kariloomi ajutiselt või alaliselt peetakse;
- 30) „**mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad**“ ehk „**VKEd**“ – mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõike 1, lõike 2 esimese lõigu ja lõike 3 tähenduses, olenemata nende õiguslikust vormist;

- 31) „**põhjendatud kahtlus**“ – piisavalt põhjendatud väide, mis põhineb objektiivsel ja kontrollitaval teabel käesoleva määruse täitmata jätmise kohta ja mille korral võib olla vajalik pädevate asutuste sekkumine;
- 32) „**pädevad asutused**“ – artikli 14 lõike 1 alusel määratud asutused;
- 33) „**tolliasutused**“ – määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 punktis 1 määratud tolliasutused;
- 34) „**tolliterritoorium**“ – määruse (EL) nr 952/2013 artiklis 4 määratud territoorium;
- 35) „**kolmas riik**“ – väljaspool liidu tolliterritooriumi asuv riik või territoorium;
- 36) „**vabasse ringlusse lubamine**“ – määruse (EL) nr 952/2013 artikliga 201 ette nähtud protseduur;
- 37) „**eksport**“ – määruse (EL) nr 952/2013 artikliga 269 ette nähtud protseduur;
- 38) „**turule sisenevad asjaomased tooted**“ – kolmandatest riikidest pärit asjaomased tooted, mis on mõeldud vabasse ringlusse lubamise tolliprotseduuri alusel liidu turule laskmiseks ega ole kavandatud erakasutuseks või -tarbimiseks liidu tolliterritooriumil;
- 39) „**turult väljuvad asjaomased tooted**“ – asjaomased tooted, mille puhul rakendatakse ekspordi tolliprotseduuri;
- 40) „**tootjariigi asjakohased õigusaktid**“ – tootmispiirkonna õigusliku seisundi suhtes tootjariigis kohaldatavad õigusaktid, mis käsitlevad:
- a) maakasutusõigust;
 - b) keskkonnakaitset;
 - c) metsaga seotud õigusnorme, sealhulgas metsamajandamist ja elurikkuse säilitamist, kui need õigusnormid on otseselt seotud puidu varumisega;
 - d) kolmandate isikute õigusi;
 - e) töötajate õigusi;
 - f) rahvusvahelise õigusega kaitstud inimõigusi;
 - g) eelneva vabatahtliku ja teadva nõusoleku põhimõtet, sealhulgas nagu on sätestatud põlisrahvaste õiguste ÜRO deklaratsioonis;
 - h) maksu-, korrupsioonivastaseid, kaubandus- ja tollireegleid.